

Strömsunds
Kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling (Likabehandlingsplan)

Grevåkerskolan

Åk 7-9

Plan mot diskriminering och kränkande behandling (Likabehandlingsplan)

Planens innehåll bygger på delaktighet och överenskommelser med elever, föräldrar och personal och utvärderas årligen i april - juni. Kommande läsårsmål fastställs under samma period. Varje arbetsställe har egna läsårsmål som bygger på föregående läsårs utvärdering av Likabehandlingsplanen. Till likabehandlingsplanen kopplas ett antal bilagor enligt hänvisningar.

Omfattning: elever och personal vid Grevåkerskolan, fritidshem, förskoleklass och åk 1-9.

Bakgrund

Lagar, deklARATIONER och värdegrund som planen bygger på:

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna - Artikel 1

"Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. ...."

AFS¹ 1993:17

Kränkande särbehandling i arbetslivet

Lgr 11², Läroplan för grundskolan

Skolans värdegrund och uppdrag samt Normer och värden.

Skollagen³

6 kap 6§ Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 6 kap 7 och 8 §§.

6 kap 8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Lag (2008:571).

Diskrimineringslagen⁴

---

1 Arbetskyddsstyrelsens författningssamling

2 Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet

3 Skollagen 6 kap §§ 6 - 8

4 Diskrimineringslagen 3 kap §§ 14-15

En utbildningsanordnare som avses i 3 kap 14 § ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som avses i 15 §. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna enligt första stycket har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Lag (2008:567)

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen: förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning.

Lagen innebär:

att diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning och/eller funktionshinder förbjuds

att barn och elever får ett lagligt skydd mot kränkande behandling, som exempelvis mobbning

Inledning

Vid Grevåkerskolan eftersträvar vi att skapa en arbetsmiljö som alla (personal, elever och föräldrar/vårdnadshavare) är delaktiga i och värnar om. En skola där alla på ett trevligt sätt kommunicerar, bemöter och respekterar varandra. Arbetet får ses som långsiktigt och innebär ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.. Det förutsätter engagemang från personal, elever och föräldrar/vårdnadshavare för att lyckas.

Arbetet med elevers trygghet är ständigt pågående där målet är:

- 0-tolerans vad avser förekomst av diskriminering och kränkande behandling
- Respekt för andra människors egenvärde
- Att varje elev ska känna att hon/han blivit bemött efter sina behov oavsett kön

Planen mot diskriminering och kränkande behandling (Likabehandlingsplanen) utvärderas årligen innan läsårsslut, april-juni. Rektor är ansvarig.

Birgitta K Lindberg, rektor

Definitioner

Definitioner av ord som kännetecknar diskriminering, mobbning och kränkande behandling framgår av det informationsblad som i åk 1, 4 och 7 delas ut till elever, föräldrar/vårdnadshavare och personal.

Diskriminering

Inget barn får missgynnas eller kränkas, direkt eller indirekt, på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

Skolans uppgift är att utreda och förhindra kränkning. Elever har möjlighet till skadestånd om inte skolan följer lagens bestämmelser. DO⁵, HomO⁶, HO⁷ ska utifrån sina ansvarsområden se till att lagen följs. Skolverket har tillsatt en tjänst som *Barn- och elevombud*, BEO, för att tillvarata det enskilda barnets och elevens rättigheter.

Det är förbjudet för huvudmannen och personalen att diskriminera eller utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Om huvudmannen eller personalen bryter mot dessa förbud, eller inte uppfyller skyldigheterna att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier eller kränkande behandling, kan huvudmannen för verksamheten bli skyldig att betala diskrimineringsersättning eller skadestånd till den som kränkts.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns elevers värdighet.

Kränkningar kan vara

- Fysiska** (tex slag och knuffar)
- Verbala** (tex hotelse och bli kallad hora, bög, svordomar, öknamn)
- Psykosociala** (tex. utsatt för utfrysning, ryktesspridning, grimaser, alla går när man kommer)
- Text och bildburna** (tex klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms, teckningar och fotografier)

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, dvs. kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder kön.

Trakasserier och kränkande behandling kan t ex uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, eller fysiskt våld.

Mobbning

En form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

---

5 Diskrimineringsombudsmannen

6 Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning

7 Handikappombudsmannen

Befogade tillsägelser

Förbudet att utsätta barn/elever, pojkar och flickor, för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om barn/elever, pojkar och flickor, kan uppleva tillrättavisningar som kränkande.

Så förebygger och åtgärdar vi diskriminering, kränkande behandling och mobbning vid Grevåkerskolan.

Vid Grevåkerskolan gäller nolltolerans mot diskriminering, kränkande behandling och mobbning.

Det främjande och förebyggande arbetet

- Syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde.
- Riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.
- Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker. (Se bilaga 1 med aktuell läsårsplan).

Det kontinuerliga förebyggande arbetet innefattar upprättande av buss-/skolbils - och rastvaktsscheman. I åk 7-9 finns en vuxenstödjare som till tillsammans med övrig personal ansvarar för ordning och trivsel i uppehållsrum och matsal och i skolans informella lärmiljöer.

Vid arbetsenhetskonferenserna, en gång i veckan, finns en återkommande punkt där personalen tar upp det allmänna läget vid skolan. Vid behov utreds frågor vidare och åtgärder sätts in. Klass/elevkonferens genomförs varannan vecka i åk 7-9.

För elevernas långa mentortid i åk 7-9 finns ett fastlagt schema som varannan vecka innefattar värdegrund och en gång i månaden klassråd med fastställd dagordning som bl.a. tar upp den psykosociala situationen för eleverna. Åk f-6 träffar sina klasslärare dagligen där ovanstående behandlas.

Skolan har elevråd och elevskyddsombud. Kompisdagar anordnas på initiativ av elevråd eller enskilda klasser i samråd med lärare/personal.

Det åtgärdande arbetet

- Rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda.
- Påbörjas genast när det kommit signaler om att ett elev blir kränkt.

- Åtgärder vidtas som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

För att kartlägga, upptäcka och åtgärda risker för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier genomförs ett antal enkäter under läsåret; ögonblicksenkät (trygghet/studiero), skolans arbetsmiljöenkät v.7, elevhälsans korta terminsenkät kring kränkning och utanförskap, trivselfrågor vid utvecklingssamtalet samt en samlingsenkät vid terminsslut som behandlar olika frågeställningar.

Delaktighet

- Varje hösttermins början informerar och diskuterar skolans personal med eleverna om det gemensamma arbetet mot diskriminering, kränkande behandling vid skolan.
- Vid höstens föräldramöten informerar och diskuterar skolans personal med föräldrar/vårdnadshavare om arbetet för att förebygga all form av kränkande behandling.
- Elevblad, om vad som avses med diskriminering, kränkande behandling och mobbning delas ut i åk 1, 4 och 7 samt diskuteras i alla årskurser. Av informationsbladet framgår hur man handlar om diskriminering, kränkning och/eller mobbning föreligger.
- Föräldrabladd skickas hem, som redogör för vad som avses med diskriminering, kränkande behandling och mobbning, åk 1,4 och 7. Av informationsbladet framgår hur man handlar om misstanke finns att barnet diskrimineras, kränks eller mobbas i skolan.
- Ordningsregler utformas av personal och elever gemensamt samt presenteras, diskuteras och förankras vid höstterminens föräldramöten
- Planen mot diskriminering, kränkande behandling och mobbning samt aktuella läsårs mål finns utlagd på skolans hemsida, www.stromsund.se/hammerdal
- Olika former av korrespondens med hemmet ex. nyhetsbrev, informationsblad, mail, veckobrev, planeringsbok, hemsida.

Analys och uppföljning

Vid termins – och läsårsslut analyserar personalen de olika enkäterna och ordningsregler ses över. I samband med detta planeras och genomförs åtgärder och nya läsårs mål sätts upp. Enkätresultaten redovisas och diskuteras i elevgrupperna och tas i förekommande fall upp vid föräldramöten.

Skyddskommittén (arbetsledning, skyddsombud och elevskyddsombud) ansvarar för genomförande och analys av skolans arbetsmiljöenkät v.7.

Rutiner när diskriminering/kränkning/mobbning upptäcks.

Den som får kännedom om diskriminering/kränkning/mobbning tar i första hand kontakt med; elevens mentor/klasslärare/lärare/ förskollärare/fritidspersonal. Kontakt kan också tas

med rektor, skolsköterska eller kurator. **Rektor ska alltid informeras och i sin tur föra informationen vidare till huvudmannen.**

När en elev påtalar att han/hon blivit utsatt för kränkande behandling ska ansvarig i fritidshem/skola genast utreda och vidta nödvändiga åtgärder.

Elevhälsoteamet sammanträder varje vecka. Rektor, biträdande rektor kurator, skolsköterska, specialpedagog och berörd personal deltar.

Hantering av ärenden och dokumentering.

1. Mentor/klasslärare/lärare/förskollärare/fritidspersonal tar reda på så mycket som möjligt om händelsen. Dokumentera. Rektor informeras.

2. Mentor/klasslärare/lärare/förskollärare/fritidspersonal samtalar med den/de som blivit kränkt. Bedöms det som diskriminering, kränkning/mobbning genomför två vuxna samtalen. Dokumentera. Vid behov överlämnas ärendet till elevhälsoteamet. Rektor informeras löpande.

3. Mentor/klasslärare/lärare/förskollärare/fritidspersonal samtalar med den/de som kränker, så fort som möjligt. (Två vuxna för samtalet med den mobbade och mobbarna/mobbarna). Dokumentera. Vid behov överlämnas ärendet till elevhälsoteamet. Rektor informeras löpande.

4. Föräldrar/vårdnadshavare till den som blivit kränkt eller mobbad underrättas, per telefon eller kallas till personligt möte. Föräldrar/vårdnadshavare till den som kränkt någon annan underrättas, per telefon eller kallas till personligt möte. Påtala diskrimineringslagen (från april -06) och vår Likabehandlingsplan. Dokumentera.

OBS! För samtalen med alla föräldrar, om möjligt, samma dag!

5. Uppföljning, en eller flera gånger, enligt överenskommelse med inblandade elever och föräldrar/vårdnadshavare. När parterna är överens om att situationen/problemet är löst/har upphört, avslutas ärendet (öppnas åter om situation/problem återkommer). Dokumenteras samt lämnas till rektor.

Ansvarig för dokumentation: mentor/klasslärare/lärare/ förskollärare/fritidspersonal.

Överlämnas ärendet till elevhälsoteamet sker dokumentationen där. Dokumentationen förs vidare av mentor/klasslärare och överlämnas till mottagande lärare vid studieövergångar.

Dokumentationen arkiveras.

Diskriminering, kränkning och/eller mobbning mellan elev och vuxen

Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med facklig representant till den vuxne. (Två vuxna ex. rektor/bitr.rektor eller rektor/facklig representant, för samtalet med elev/er och personal som omfattas av händelsen).

Mål för läsåret 2014-2015

Bilaga 1

Analys läsåret 2013-2014

Vi hade under föregående läsår nedanstående mål som vi arbetade med för att våra elever skulle ha en trygg skolmiljö:

- Alla ska våga berätta för en vuxen på skolan om man blivit utsatt för kränkningar.
- Arbeta för ett mer respektfullt språkbruk på skolan.
- Stärka elevernas, flickors och pojkars, självkänsla.

Genom de olika enkäterna och samtal i mentorsgrupperna visar det sig att nästan alla vågar vända sig till en vuxen på skolan. Vem man berättar för varierar. Tydligt är att mentor har en viktig roll, men att man vågar vända sig till många olika vid behov. Varför ett fåtal elever inte vill/vågar berätta för en vuxen vid skolan har vi inte lyckats tagit reda på. Vi behöver omformulera frågeställningen i vår enkät så att den också ger förklaring till varför man inte vågar/vill berätta för vuxna på skolan.

Vad gäller språkbruket upplevs det som relativt bra av de flesta men vi har också elever som upplever att språkbruket inte är det bästa. Om vi arbetat för lite med språkbruket eller om vi haft fokus på det under för kort tid är svårt att säga men arbetet behöver fortgå. Det tredje målet har inte utvärderats då det är svårt att mäta. Det ska nog inte stå som ett mål utan hellre ses som en möjlig effekt av trygghet, arbetsro, språkbruk osv.

I de fall det framkommit att elever varit utsatta för kränkande behandling eller mobbning har skolans personal arbetat med berörda för att reda ut problemen och då även kontaktat föräldrar/vårdnadshavare. Vid utvecklingssamtalen har de som angett att de varit utsatta för kränkande behandling eller mobbning i de flesta fall angett att det är utrett och uppklarat.

Mål Grevåkerskolan

Arbetet med elevers trygghet är ständigt pågående där målet är:

- 0-tolerans vad avser förekomst av diskriminering och kränkande behandling
- Respekt för andra människors egenvärde
- Att varje elev ska känna att hon/han blivit bemött efter sina behov oavsett kön

Läsårsmål 2014-2015

- Arbeta för ett respektfullt språkbruk och uppträdande på skolan.

Handlingsplan-aktiviteter.

- Påtala, samtala med eleverna när vi vuxna hör att språk/uppträdande inte är respektfullt.
- Alla vuxna använder ett vårdat språk och uppträder respektfullt.
- Arbeta med språkbruket och värdegrunden under långa mentortiden.

Utvärdering analys

Kontinuerlig utvärdering med eleverna under klassråd, vid elevrådsmöten, samt analys och utvärdering av frågor kring detta i terminsenkät och läsårsenkät.